

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om televisions- och radioverksamhet

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om televisions- och radioverksamhet ändras i fråga om koncessionsregleringen. Det skall enligt förslaget fortfarande vara förbjudet att överföra en koncession liksom i gällande lag. Enligt förslaget förfaller en koncession, om koncessionshavaren överför den trots förbudet. Om den faktiska bestämmanderätten i förhållande till koncessionshavaren eller verksamhet i enlighet med koncessionen förändras, kan koncessionsmyndigheten godkänna förändringen eller återkalla koncessionen. På så vis kan koncessionsmyndigheten utöva sin prövningsrätt i både ägararrangemang och situationer där ändringen i bestämmanderätten inte baserar sig på ägararrangemang.

Koncessionsmyndigheten kan godkänna en ändring i den faktiska bestämmanderätten om det är uppenbart att villkoren för beviljande av koncession uppfylls och verksamheten fortsätter i enlighet med koncessionsvillkoren. I annat fall bör koncessionen återkallas. I bestämmelsen ges koncessionshavaren möjlighet att begära förhandsbeslut i ärendet.

I propositionen föreslås ändringar också i paragrafen som gäller hur en koncession förfaller och i vissa andra koncessionsbestämmelser.

Den föreslagna lagen avses träda i kraft så snart som möjligt efter det att den har antagits och blivit stadfäst, dock senast den 1 januari 2006.

INNEHÅLSFÖRTECKNING

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLSFÖRTECKNING	2
ALLMÄN MOTIVERING.....	3
1. Nuläge	3
1.1. Lagstiftning och praxis.....	3
Allmänt	3
Kommunikationsverkets rätt att bevilja programkoncessioner	3
Koncessionsavgifter	3
Utövare av televisionsverksamhet.....	4
Utövare av radioverksamhet	4
Televisionsutbudet.....	5
Radioutbudet	5
1.2. Den internationella utvecklingen samt lagstiftningen i utlandet och i EU	6
Televisionsdirektivet.....	6
1.3. Bedömning av nuläget	6
Koncessioner som beviljas av Kommunikationsverket.....	6
Överföring av koncession.....	6
När en koncession förfaller	7
2. Målsättning och de viktigaste förslagen.....	7
3. Propositionens konsekvenser	7
4. Beredningen av propositionen	7
4.1. Beredningsskeden och beredningsmaterial	7
DETALJMOTIVERING.....	8
1. Lagförslag.....	8
2. Ikraftträdande.....	13
3. Förhållande till grundlagen och lagstiftningsordning	13
LAGFÖRSLAG	15
om ändring av lagen om televisions- och radioverksamhet	15
BILAGA.....	17
PARALLELLTEXT	17
om ändring av lagen om televisions- och radioverksamhet.....	17

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge

1.1. Lagstiftning och praxis

Allmänt

Den viktigaste författningen som gäller televisions- och radioverksamhet är lagen om televisions- och radioverksamhet (744/1998). Dessutom regleras verksamheten av lagen om statens televisions- och radiofond (745/1998), lagen om Rundradion Ab (1380/1993), kommunikationsmarknadslagen (393/2003) och lagen om radiofrekvenser och teletrustningar (1015/2001).

Lagen om televisions- och radioverksamhet tillämpas på televisionsverksamhet som utövas av aktörer som är etablerade i Finland i alla länder som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och som har ratificerat den europeiska konventionen om television över gränserna (FördrS 87/1994). Lagen innehåller bestämmelser om beviljande och återkallande av koncession, programutbudets innehåll, reklam, teleköpsändningar och sponsring samt beredskap för undantagsförhållanden.

Syftet med lagen om statens televisions- och radiofond är att ordna finansieringen av Rundradion Ab:s verksamhet och förvaltningen av statens televisions- och radiofond samt även i övrigt främja televisions- och radioverksamheten. Lagen innehåller bestämmelser om statens televisions- och radiofond samt avsättning av avgifter till fonden, fastställande av televisionsavgiftens storlek och betalningsskyldigheten, förande av register över televisionsanvändare samt koncessionsavgift.

I lagen om Rundradion Ab definieras Rundradion Ab:s ställning, förvaltning och uppgifter.

För utövande av televisions- och radioverksamhet i ett markbundet televisions- och radionät krävs programkoncession enligt 7 § i lagen om televisions- och radioverksamhet. Enligt 9 § är det statsrådet som ledigförklarar och beviljar koncessioner. Enligt 10 § i lagen om televisions- och radioverksamhet skall

koncessionsmyndigheten när koncessioner ledigförklarar med beaktande av den sammanlagda televisionsverksamhet och radioverksamhet som utövas sträva efter att främja yttrandefriheten och göra programutbudet mångsidigare samt tillgodose behoven hos särskilda grupper bland allmänheten.

Enligt 7 a § i lagen om televisions- och radioverksamhet får Rundradion Ab utöva analog allmännyttig televisions- och radioverksamhet utan koncession på de frekvenser som har anvisats bolaget i den plan för användning av frekvensområden som avses i 6 § i radiolagen. Rundradion Ab får därtill utöva digital allmännyttig televisions- och radioverksamhet utan koncession.

Kommunikationsverkets rätt att bevilja programkoncessioner

Kommunikationsverket kan bevilja koncession för utövande av televisions- och radioverksamhet i ett digitalt markbundet masskommunikationsnät, om verksamheten pågår högst tre månader eller om verksamheten pågår högst fyra timmar per vecka. Motsvarande koncessionsförfarande tillämpas på analog radioverksamhet som pågår högst tre månader. Kommunikationsverket ledigförklarar inte dessa koncessioner. Kommunikationsverket skall bevilja koncession, om det inte finns grundad anledning att misstänka att sökanden bryter mot gällande författningar. Förutsättningen för att koncession för analog radioverksamhet skall kunna beviljas är dessutom att radiofrekvenser kan anvisas för verksamheten.

Koncessionsavgifter

I 5 kap. i lagen om statens televisions- och radiofond föreskrivs om skyldigheten för utövare av televisionsverksamhet att betala koncessionsavgift. Grunden för koncessionsavgiften är koncessionshavarens omsättning, i vilken inräknas alla reklam- och sponsringsintäkter i anslutning till tv-sändningar samt andra intäkter av koncessionsenlig sändningsverksamhet. Ett företag som fått kon-

cession för digital televisionsverksamhet är dock inte skyldig att betala koncessionsavgift före den 1 september 2010. Riksdagen behandlar som bäst regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om Rundradion Ab samt om upphävande av 5 kap. i lagen om statens televisions- och radiofond (RP 43/2005 rd).

Utövare av televisionsverksamhet

I Finland finns fyra riksomfattande analoga tv-kanaler, dvs. TV1 och TV2, som sänds av Rundradion Ab samt MTV3 och Fyran, som sänds av kommersiella aktörer. De programkoncessioner som beviljats MTV Ab och Oy Ruutunelonen Ab för analog televisionsverksamhet är i kraft fram till den 31 augusti 2007. Rundradion Ab förmedlar dessutom med stöd av koncessionen program från Sveriges Television i Finland så, att SVT Europa kan ses i södra Finland och SVT 1 och SVT

2 på sebarhetsområdena för stationerna i Kronoby och Bötomborgen i Österbotten.

Regional verksamhet i det markbundna analoga nätet utövas för närvarande i Birkaland (TV-Tampere Oy), i Närpes (När-TV rf) och i Kristinestad (KRS-TV rf) så, att täckningsområdet för både När-TV rf och KRS-TV i praktiken utsträcker sig till en del av kommunerna Närpes och Kristinestad samt till några andra kommuner i närområdena. Också i vissa kabel-tv-nät förekommer i någon mån lokal programverksamhet.

Digital sändningsverksamhet inleddes hösten 2001. Koncessioner har tills vidare beviljats som följer: den 23 juni 1999 (åtta koncessioner), den 13 mars 2003 (fyra koncessioner) samt den 18 december 2003 (åtta koncessioner). De nuvarande koncessionerna är i kraft fram till den 31 augusti 2010. I tabellen nedan presenteras de aktörer som för närvarande utövar digital televisionsverksamhet.

Koncessionshavare	Kanal	Obs.
Rundradion Ab	TV1, TV2, FST, YLE24, Yle Teema	
MTV Ab	MTV3, MTV3+	
Oy Ruutunelonen Ab	Fyran, Fyran Plus	
Subtv Oy	SubTV	f.d. City.TV Oy
Suomen Urheilutelevisio Oy	Urheilukanava	
C More Entertainment Oy	kanalpaketet Canal+	f.d. Canal+ Finland
TV5 Finland Oy	Voice TV	f.d. Vizor Oy
Turun Kaapelitelevisio Oy	Turku-TV	regional
Tuotantoyhtiö Kuvaputki Oy	TVT Lahti	regional
KPY Kaapelitelevisio Oy	Kuopion Alue-TV	regional
Keski-Pohjanmaan Kirjapaino Oy	kanalen skall inleda verksamhet före 31.7.2005	regional (Mellersta Österbotten)

Statsrådet fattade den 4 mars 2004 ett principbeslut enligt vilket man i Finland kommer att övergå helt till digital televisionsverksamhet den 31 augusti 2007. Principbeslutet baserade sig på den parlamentariska arbetsgruppens enhälliga förslag, som understöddes av nästan alla remissinstanser. På grund av övergången till digital sändningsverksamhet ledigförklaras inte längre nya analoga koncessioner. Utgångspunkten i statsrådets principbeslut var att det digitala markbundna

distributionsnätet före utgången av 2005 skall täcka hela landet.

Utövare av radioverksamhet

Rundradion Ab har traditionellt haft ett både regionalt och innehållsmässigt täckande radioprogramutbud.

I Finland finns för närvarande 44 bolag som utövar kommersiell radioverksamhet på ca 300 frekvenser. Största delen av de nuva-

rande radiostationerna beviljades koncession vid statsrådets föredragning den 11 mars 1999. Med tanke på arbetet för att främja en mångsidig kommunikation och yttrandefriheten ansågs det vara viktigt att den dåvarande lokalradioverksamheten fortsätter. Därför beviljades alla lokalradioorter som hade ansökt koncession. I syfte att säkerställa en ekonomiskt lönsam verksamhet utvidgades dessutom hörbarhetsområdena för de lokala koncessionerna till kommuner inom samma ekonomiska område, i den utsträckning det fanns tillgängliga frekvenser och de hade sökts.

I syfte att främja en mångsidig kommunikation och yttrandefriheten fastställdes och utvidgades under 1999 års koncessionsrunda också specialradioverksamheten genom att de bolag som då var verksamma beviljades koncession för verksamhet på flera orter än tidigare och genom att helt nya koncessioner beviljades.

Statsrådet kompletterade den 8 februari 2001 den helhet som uppstått i och med koncessionsbeslutet 1999 genom att bevilja fler specialradiokoncessioner och lokala koncessioner samt genom att utvidga hörbarhetsområdena för flera lokalradiostationer. Efter frekvensbesluten 1999 och 2001 har det i alla större städer varit möjligt att höra utsändningar från flera specialradiostationer och minst två lokalradiostationer som verkar med lokalradiokoncession. De koncessioner som beviljats för analog radioverksamhet är i kraft fram till utgången av 2006.

Centrala aktörer inom den kommersiella radiobranschen är för närvarande Pro Radio Oy som hör till SBS-koncernen som är registrerad i Luxemburg samt Oy Suomen Uutisradio Ab inom Nordic Broadcasting som ägs av Bonnier & Bonnier Ab och Proventus Industrier Ab.

I december 2003 beviljades fyra koncessioner för det digitala tv-nätet för utövande av riksomfattande radioverksamhet. Pro Radio Oy (två koncessioner) och Etelä-Pohjanmaan Viestintä Oy har inlett sin verksamhet, men Kristillinen Media Oy:s koncession har förfallit. Även Rundradion Ab förmedlar sina radiotjänster i det digitala tv-nätet.

Televisionsutbudet

Det riksomfattande televisionsutbudet, fyra analoga och fem digitala kanaler var 2004 i genomsnitt 709 timmar per vecka, dvs. över 100 programtimmar per dygn. Utöver det egentliga programutbudet tillhandahöll kanalerna andra tv-tjänster, t.ex. Uutisikkuna, shoppingprogram, mobilspel och tv-chatt, i genomsnitt 49 timmar per dygn. Det sammanlagda utbudet i de analoga tv-kanalerna – TV1, TV2, MTV3 och Fyran – var per vecka i genomsnitt sammanlagt 398 timmar, dvs. dagligen 57 timmar program. De digitala kanalerna – YLE24, YLE Teema, FST-D, Subtv och Urheilukanava – sände sammanlagt 311 timmar program per vecka under det tredje hela verksamhetsåret.

År 2004 var över hälften av de fyra kanalernas sammantagna programutbud inhemsk produktion. Alla programtyper innehöll finländskt programutbud, men det präglades i synnerhet av aktualitets- och sportprogram samt underhållning. År 2004 dominerade program av serietyp utbudet. De utgjorde nästan 80 procent av hela programutbudet. Repriserna utgjorde en tredjedel av tv-utbudet 2004.

Av det digitala tv-programutbudet 2004 var 51 procent informativa program och 47 procent underhållningsprogram. Med undantag för FST-D tillhandahöll de klart specialiserade digitala tv-kanalerna tillsammans något fler informativa program än de analoga kanalerna tillsammans. I huvudsak var profilerna för det analoga och digitala helhetsutbudet dock mycket likadana.

Enligt en undersökning som kommunikationsministeriet lät göra var det heltäckande utbudet i tv-kanalerna 2004 mycket mångsidigt i fråga om urvalet av programtyper. Rundradion Ab:s båda kanaler är fortfarande klart mångsidigare än sina kommersiella konkurrenter både när det gäller helhetsutbudet och bästa tittartiden.

Radioutbudet

Rundradion Ab tillhandahåller finskspråkigt radioprogramutbud på tre riksomfattande analoga radiokanaler och två svenskspråkiga kanaler. Dessutom tillhandahåller Rundradi-

on Ab flera specialtjänster som riktar sig till mindre målgrupper. Radions sändningstid 2004 var sammanlagt 177 162 timmar och programtiden 150 535 timmar. Programmen i den svenskspråkiga radion var 29 932 timmar (15,5 procent av hela programtiden).

I allmänhet är det lika många som lyssnar på de kommersiella radiokanalerna som på Rundradion Ab:s kanaler, i genomsnitt drygt en och en halv timme per medborgare. Största delen av dem lyssnar på riksomfattande kanaler och kanaler med riksomfattande verksamhet.

Rundradion Ab och de kommersiella radiokanalerna har olika lyssnare. De kommersiella radiokanalerna når väl fram till de yngre lyssnarna och intresserar inte äldre åldersgrupper lika mycket. För Rundradion Ab:s lyssnare gäller motsatsen.

1.2. Den internationella utvecklingen samt lagstiftningen i utlandet och i EU

Televisionsdirektivet

Den viktigaste bestämmelsen om televisionsverksamhet ingår i rådets direktiv 89/552/EG om samordning av vissa bestämmelser som fastställts i medlemsstaternas lagar och andra författningar om utförandet av sändningsverksamhet för television, nedan televisionsdirektivet, som preciserades och moderniserades genom Europaparlamentets och rådets direktiv 97/36/EG som gavs 1997. Syftet med televisionsdirektivet är att främja spridningen av europeiska tv-program och uppkomsten av ett enhetligt europeiskt marknadsområde för tv-programtjänster. I detta avseende harmoniserar televisionsdirektivet bl.a. bestämmelserna om reklamen i tv-sändningar och programutbudet. Enligt definitionen i televisionsdirektivet avses med tv-sändningar den ursprungliga överföringen av tv-program avsedda för mottagning av allmänheten, per tråd eller genom luften inklusive överföring via satellit, i okodad eller kodad form. Televisionsdirektivet är till karaktären ett s.k. minimidirektiv. Medlemsländerna kan utfärda strängare bestämmelser om programverksamhet och reklam för tv-bolag som hör till deras jurisdiktion. I televi-

sionsdirektivet tas inte ställning till koncessionsförfaranden.

Kommissionen har för avsikt att lägga fram ett förslag till nytt direktiv före utgången av 2005.

1.3. Bedömning av nuläget

Koncessioner som beviljas av Kommunikationsverket

I 7 § 3 mom. i lagen om televisions- och radioverksamhet föreskrivs om Kommunikationsverkets rätt att bevilja koncession för småskalig verksamhet som utövas i ett digitalt markbundet masskommunikationsnät. Koncession söks hos Kommunikationsverket, om verksamheten pågår högst tre månader, eller om verksamheten per vecka pågår högst fyra timmar. Bestämmelsen har i denna form varit i kraft två år, men väldigt få koncessioner har sökts. De gränser som ställts för verksamhetens längd kan tas till ny granskning i syfte att främja småskalig verksamhet. Vid tillämpningen av regleringen har det visat sig vara problematiskt att avgöra om sådana koncessioner kan beviljas efter varandra. Det finns skäl att precisera detta.

Överföring av koncession

Kommunikationsministeriet tillsatte den 15 januari 2004 en arbetsgrupp som gavs i uppdrag att med tanke på nästa koncessionsrunda 2006 göra en utredning om alternativen för utvecklingen av den kommersiella radioverksamheten. Arbetsgruppen skulle också i propositionsform lägga fram ett förslag till ändring av lagstiftningen om televisions- och radioverksamhet så, att uppnåendet av kommunikationspolitiska mål, bestämmanderätten gällande iakttagandet av koncessionsvillkor och verksamheten skall kunna övervakas bättre. Arbetsgruppen överlät sitt betänkande till kommunikationsministeriet den 30 november 2004.

Arbetsgruppen utvärderade i sitt betänkande bl.a. regleringen av överföring av koncessioner. Enligt gällande 13 § i lagen om televisions- och radioverksamhet får inte en koncession som har beviljats för televisions- eller radioverksamhet överföras på någon an-

nan. Statsrådet kan återkalla en koncession, om den faktiska bestämmanderätten i förhållande till koncessionshavaren förändras. Anmälan om förändrad bestämmanderätt skall omedelbart göras till koncessionsmyndigheten. Statsrådet skall fatta beslut om återkallande inom två månader från anmälan.

Förfarandena som gäller överföring av koncessioner ändrades genom en lagändring som antogs den 23 maj 2003 så, att en förändrad bestämmanderätt inte längre automatiskt leder till att koncessionen ledigförklaras. Genom ändringen strävade man efter att förenkla de administrativa förfarandena, och den antogs inte ha någon nämnvärd kommunikationspolitisk betydelse. Enligt den arbetsgrupp som funderat över radioverksamhetens utveckling fanns det i fråga om vissa överföringar av befogenheten som gjorts efter lagändringarna i efterhand starka skäl att anta att det enbart varit fråga om en företeelse som kan jämföras med handel med radiofrekvenser. Arbetsgruppen anser att det med tanke på uppnåendet av de kommunikationspolitiska mål som den som beviljat koncession ställer upp skulle vara bättre om överföring av bestämmanderätten alltid skulle vara en åtgärd som kräver en tillståndsprocess. Då kunde man öppet bedöma hur aktuellt det uppställda målet är och hur villiga de olika aktörerna är att fortsätta med en verksamhet som överensstämmer med målet.

När en koncession förfaller

Den arbetsgrupp som dryftat radioverksamhetens utveckling granskade i sin rapport regleringen av hur en koncession förfaller. Enligt arbetsgruppen har det i praktiken visat sig vara problematiskt att bestämma i vilken omfattning verksamheten måste ha kommit igång efter att koncessionsperioden inletts. Enligt arbetsgruppen har det också varit problematiskt att avgöra vem som skall fastställa att en koncession förfaller. Arbetsgruppen föreslog att regleringen görs klarare.

2. Målsättning och de viktigaste förslagen

I propositionen föreslås ändringar i regleringen av överföring av koncession. Det skall

fortfarande vara förbjudet att överföra en koncession liksom i gällande lag. Enligt förslaget förfaller en koncession, om koncessionshavaren överför den trots förbudet. Om den faktiska bestämmanderätten i förhållande till koncessionshavaren eller koncessionsenlig verksamhet förändras, kan koncessionsmyndigheten godkänna förändringen eller återkalla koncessionen. På så vis kan koncessionsmyndigheten använda sin prövningsrätt i både ägararrangemang och situationer där den förändrade bestämmanderätten inte baserar sig på ägararrangemang.

Koncessionsmyndigheten kan godkänna en förändring i den faktiska bestämmanderätten, om det är uppenbart att villkoren för beviljande av koncession uppfylls och verksamheten fortsätter i enlighet med koncessionsvillkoren. I annat fall bör koncessionen återkallas. I bestämmelsen ges koncessionshavaren en möjlighet att begära förhandsbeslut i saken.

I propositionen föreslås dessutom vissa närmast tekniska ändringar.

3. Propositionens konsekvenser

Ändringarna i regleringen av överföring av koncessioner gör förfarandet tydligare och förbättrar rättssäkerheten i situationer då det sker förändringar i ägarstrukturen eller bestämmanderätten i bolagen. En klarare reglering gynnar både dem som utövar televisions- och radioverksamhet samt myndigheter och övriga aktörer på kommunikationsfältet. Det blir även lättare att följa upp statsrådets koncessionspolitik då förändringarna i bestämmanderätten förs till statsrådet.

4. Beredningen av propositionen

4.1. Beredningsskeden och beredningsmaterial

Till stöd för arbetet i den arbetsgruppen som undersökte alternativen för utvecklingen av den kommersiella radioverksamheten lät kommunikationsministeriet göra en undersökning av nuläget och utvecklingen på radiomarknaden (Kommunikationsministeriets publikationsserie 74/2004, Kommersiella radioverksamheten i Finland, Undersökning av

marknadsstrukturen). I en rapport som publicerades i oktober 2004 (Kommunikationsministeriets publikationsserie 73/2004, Radioverksamheten 2007) föreslog arbetsgruppen ändringar i bestämmelserna om överföring av koncession och när en koncession förfaller i lagen om televisions- och radioverksamhet. Utlåtande om rapporten gavs av 49 remissinstanser.

Utlåtande om propositionen begärdes hos 114 myndigheter, organisationer, sammanlutningar och sakkunniga. Utlåtande gavs av C More Entertainment Finland Oy, Digita Ab, Elektronikingenjörsförbundet i Finland rf, Elisa Abp, Enter ry/Ikähmisten tietotekniikkayhdistys, Södra Savolax landskapsförbund, Etnisten suhteiden neuvottelukunta, FiCom ry, Finnet-förbundet rf, Gramex ry, Helsingfors universitet, Centralhandelskammaren, Konkurrensverket, Kopiosto ry, Konsumentverket, Hörselvårdsförbundet rf, Lapplands Förbund, Finlands Dövas Förbund rf, Annonsörernas förbund rf, Markkinointiviestinnän Toimistojen Liitto MTL, MTV

Ab, Oy Najaros Ab, Nokia Abp, NRJ Finland Oy Ab, undervisningsministeriet, Pohjois-Satakunnan Viestintä Oy, Pohjois-Savon Paikallisradio Oy, Pro Radio Oy, Sanoma WSOY Abp, Satakuntaliitto, Satu ry, inrikesministeriet, Finlands Konsumentförbund rf, Förbundet för Radiorna i Finland FRF rf, Television Förbundet i Finland rf, Företagarna i Finland rf, SWelcom Oy, Telemast Nordic Oy, TeliaSonera Finland Abp, Teosto ry, Turun Paikallisradio Oy, Egentliga Finlands Förbund, Mediernas Centralförbund rf, Kommunikationsverket och Rundradion Ab. Dessutom meddelade Satakuntaliitto, Elektronikingenjörsförbundet i Finland rf, Turun yliopisto, Finlands Konsumentförbund rf, Annonsörernas Förbund rf, Alma Media Abp, Företagarna i Finland rf och Opinionsnämnden för massmedier att de inte har något ytterligare att anföra i ärendet.

Anmärkningarna i utlåtandena har i mån av möjlighet beaktats vid den slutliga bearbetningen av propositionen.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslag

7 §. *Rätt att utöva televisions- och radioverksamhet.* I 3 mom. föreskrivs om koncessioner som Kommunikationsverket kan bevilja för utövande av televisions- eller radioverksamhet i ett digitalt nät. Det föreslås att 3 mom. 2 punkten ändras så, att Kommunikationsverket kan bevilja koncession för verksamhet som pågår högst åtta timmar i veckan. Enligt gällande bestämmelse kan Kommunikationsverket bevilja koncession för sådan verksamhet som pågår högst fyra timmar per vecka. Mycket få sådana koncessioner har sökts hos Kommunikationsverket. Ansökningar som lämnats in med stöd av detta moment har främst anknytning till televisionsverksamhet som utövas i samband med olika evenemang.

Den föreslagna sändningstiden på åtta timmar per vecka ger verksamhetsutövaren större rörelsefrihet än nu och förbättrar möjligheterna för kommersiell televisions- eller radioverksamhet i liten skala. Den föreslagna ändringen utvidgar emellertid inte konces-

sionens område på ett så avgörande sätt att bestämmelsens ursprungliga syfte skulle ändras. Regelbunden televisions- eller radioverksamhet i stor skala kräver fortfarande koncession från statsrådet.

11 §. *Koncessionsbestämmelser.* I gällande 4 mom. konstateras att bestämmelser om koncessionsavgifter finns i lagen om statens televisions- och radiofond. I regeringens proposition RP 43/2005 rd, som lämnades till riksdagen den 21 april 2005, föreslås att 5 kap. i lagen om statens televisions- och radiofond upphävs. I kapitlet föreskrivs om koncessionsavgifter. Lagen avses träda i kraft den 1 april 2008. Enligt propositionen upphävs momentet, eftersom momentet i egenkap av hänvisningsbestämmelse redan nu är obehövlig.

11 a §. *Ändring av koncessionsbestämmelser.* I paragrafen föreslås en språklig ändring som gör att det av paragrafen klart framgår, att koncessionsbestämmelser på ansökan av koncessionshavaren eller med dennes samtycke kan ändras under koncessionens giltighetstid. Därtill kan koncessionen även annars

ändras, om detta är nödvändigt av en särskild orsak som beror på den tekniska utvecklingen eller en väsentlig förändring i verksamhetsbetingelserna för den koncessionsberoende verksamheten.

12 §. *Giltighetstiden för koncessioner.* I samband med tillämpningen av lagen har det ansetts vara problematiskt med situationer där koncessioner för småskalig verksamhet har sökts flera gånger efter varandra. Gällande reglering har inte ansetts ge klara anvisningar för sådana situationer.

Till paragrafen föreslås bli fogat nya 2 och 3 mom., genom vilka giltighetstiden för koncessioner som beviljats av Kommunikationsverket regleras. Genom det föreslagna 2 mom. föreskrivs för det första om den maximala giltighetstiden för sådana kortvariga koncessioner som beviljas för analog radioverksamhet eller digital televisions- eller radioverksamhet som pågår högst tre månader. Bestämmelsen motsvarar till dessa delar gällande reglering. Koncession för sådan här kortvarig verksamhet kan beviljas för högst tre månader.

I det föreslagna 2 mom. preciseras även den nuvarande regleringen. Enligt bestämmelsen är de förbjudet att bevilja kortvariga koncessioner för tre månaders perioder som följer omedelbart på varandra. En och samma aktör kan inte beviljas koncessioner efter varandra så, att verksamheten i praktiken fortgår utan avbrott. Det borde vara ett klart avbrott mellan koncessionsperioderna och t.ex. en paus på några dagar kan inte betraktas som ett sådant avbrott. Avsikten är inte att man med hjälp av korta koncessioner efter varandra regelbundet skall kunna sända ett programutbud av full längd. Avsikten är inte att kortvariga koncessioner skall användas till långvarig verksamhet, för vilken det alltid är statsrådet som beviljar koncession.

I det föreslagna 3 mom. ändras inte innehållet i den nuvarande regleringen utan den föreslagna ändringen orsakas av att paragrafens struktur har ändrats. Kommunikationsverket kan bevilja en koncession enligt 7 § 3 mom. 2 punkten för högst ett år. Med den aktuella hänvisningen avses koncessioner som beviljas för småskalig verksamhet och för vilka den nya tidsgränsen enligt det föreslagna 7 § 3 mom. skall vara åtta timmar i veck-

an. För tydlighetens skull finns det skäl att konstatera att en och samma aktör kan beviljas flera på varandra följande koncessioner som berättigar till verksamhet under åtta timmar per vecka. En och samma aktör kan dock inte inneha flera sådana här koncessioner samtidigt, vilket konstateras redan i motiveringen till gällande lag. Kommunikationsverket kan bevilja koncession för högst ett år i sänder också i enlighet med gällande lag.

13 §. *Överföring av koncession och ändring av faktisk bestämmanderätt.* Enligt förslaget skall paragrafens rubrik ändras så att den bättre motsvarar innehållet i den ändrade paragrafen.

Det föreslås att bestämmelserna om överföring av koncession skall preciseras eftersom gällande reglering delvis har ansetts lämna rum för tolkning. I praktiken har det visat sig att den faktiska bestämmanderätten har överförts också på något annat sätt än genom förändringar i ägarförhållandet.

Enligt gällande 1 mom. får inte en koncession som har beviljats för televisions- eller radioverksamhet överföras på någon annan. I den reglering som föreslås kvarhålls detta förbud. Det föreslås att förbudet preciseras så att en koncession förfaller, om koncessionshavaren överför den trots förbudet. Koncessionen kan sålunda fortfarande inte vara föremål för handel, donation eller någon annan motsvarande rättshandling. Genom förbudet mot att överföra koncessioner vill man förhindra situationer där koncessioner som statsrådet beviljar utan ersättning används som handelsvara.

I praktiken torde det inte förekomma situationer då en koncession överförs. Enligt det 1 mom. som föreslås skall koncessionsmyndigheten dock i en sådan situation genom sitt beslut fastställa att koncessionen har förfallit. Beslutet är i fråga om rättsverkningar endast konstaterande, koncessionen förfaller alltid omedelbart efter en överföring. Om någon fortsätter verksamheten ännu efter överföringen, gör denna sig skyldig till verksamhet utan koncession. I ett sådant förfarande kan tillsynsmyndigheten omedelbart ingripa.

Till paragrafen föreslås bli fogat 2 mom., som reglerar situationer då den faktiska bestämmanderätten förändras. Om den faktiska

bestämmanderätten i förhållande till koncessionshavaren eller koncessionsenlig verksamhet förändras, kan koncessionsmyndigheten godkänna förändringen så som föreskrivs i 4 mom. eller återkalla koncessionen så som föreskrivs i 5 mom.

Med förändring i bestämmanderätten avses andra situationer än överföring av koncession. För att skydda yttrandefriheten måste förändringar som innebär en överföring av bestämmanderätten föras vidare till koncessionsmyndigheten. Genom den föreslagna bestämmelsen förstärks koncessionsmyndighetens prövningsrätt, eftersom även bestämmanderätt som gäller koncessionsenlig verksamhet klart införlivas i bestämmelsens tillämpningsområde.

Enligt gällande 1 mom. kan statsrådet återkalla en koncession, om den faktiska bestämmanderätten i förhållande till koncessionshavaren förändras. Bestämmanderätten i förhållande till koncessionshavaren förändras bl.a. i sådana situationer då röstmajoriteten övergår på någon annan i och med ett aktieförvärv. Den faktiska bestämmanderätten i förhållande till koncessionshavaren kan utöver ägararrangemang förändras också på annat sätt. I motiveringen till gällande lag granskas förändringar i bestämmanderätten i princip med beaktande av förändringar i ägarförhållandena i bolaget. Den faktiska bestämmanderätten är dock inte alltid en rätt som hör till en majoritetsdelägare utan kan t.ex. bygga på ett delägaravtal, bolagets egna regler eller något annat motsvarande arrangemang, på basis av vilket ett annat bolag på ett avgörande sätt kan påverka verksamheten i det bolag som innehar koncession. T.ex. enligt lagen om konkurrensbegränsningar (480/1992) avses med företagsförvärv att bestämmanderätten överförs också på andra sätt. I Konkurrensverkets meddelande om tillsyn över företagsförvärv konstateras att möjligheten att besluta om centrala avgöranden som gäller affärsverksamheten är betydande vid bedömningen av den faktiska bestämmanderätten.

Med avseende på utövandet av televisions- eller radioverksamhet har också andra beslut än sådana som bara gäller affärsverksamheten och den anknyttande bestämmanderätten betydelse. I gällande 2 § definieras den som

har ansvar för planeringen av programutbud och som sänder programutbud eller låter sända sådana som utövare av televisions- eller radioverksamhet. Faktisk bestämmanderätt i förhållande till koncessionsenlig verksamhet har den som i praktiken handlar på det sätt som avses i definitionen. Den faktiska bestämmanderätten granskas utifrån den koncessionsenliga verksamheten som helhet. Endast avgöranden som är väsentliga för denna helhet kan vara betydelsefulla. Den faktiska bestämmanderätten påverkas t.ex. av vilken instans som har rätt att fatta beslut som gäller kanalens innehåll och försäljning av reklamtid. Den faktiska bestämmanderätten kan inte anses ha förändrats, om det fortfarande är koncessionshavaren som utifrån helhetsgranskningen har denna rätt.

Det föreslås att regleringen kompletteras så, att förändringar i den faktiska bestämmanderätten också granskas i förhållande till koncessionsenlig verksamhet. I praktiken kan en förändring i bestämmanderätten beröra den koncessionsenliga verksamheten utan att ägarstrukturen eller den faktiska bestämmanderätten i förhållande till koncessionshavaren förändras. Genom förändringar som berör verksamheten har regleringen av överföringen av koncessioner kringgåtts. Därför är det nödvändigt att koncessionsmyndigheten ges en klar möjlighet att granska förändringar i den faktiska bestämmanderätten också med avseende på koncessionsenlig verksamhet.

I paragrafen tas in ett nytt 3 mom. I momentet ingår en skyldighet att underrätta koncessionsmyndigheten om förändringar som påverkar den faktiska bestämmanderätten, liksom även i gällande lag. För tydlighetens skull nämns här särskilt även 1 mom. som gäller överföring av koncession. Koncessionshavaren åläggs att underrätta koncessionsmyndigheten även om sådana förändringar som gäller den faktiska bestämmanderätten i fråga om verksamheten. Förändringarna kan föras till koncessionsmyndigheten för prövning efter att de har gjorts. Om det konstateras att den faktiska bestämmanderätten har förändrats, kan koncessionsmyndigheten godkänna en förändring i bestämmanderätten eller återkalla koncessionen. Bestämmelser om förfarandet ingår i 4 och 5 mom.

Enligt det nya 3 mom. kan koncessionshavaren också begära ett förhandsbeslut från koncessionsmyndigheten om hur de planerade förändringarna kommer att påverka koncessionen. Förhandsbeslutet binder koncessionsmyndigheten, om förändringarna görs så som föreslagits i ansökan. Om koncessionshavaren alltså planerar att ingå ett sådant avtal i samband med vilket det kan bli aktuellt med en överföring av bestämmanderätten, kan denna föra föravtalet till koncessionsmyndigheten. De handlingar som skall visas upp i samband med förhandsbeslutsförfarandet kan på sökandens begäran behandlas som konfidentiella, enligt vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999). Att begära ett förhandsbeslut är en möjlighet som konstaterats i motiveringen till gällande lag, men som inte har skrivits in i bestämmelsen. Genom ändringen görs regleringen klarare.

I momentet åläggs koncessionsmyndigheten en skyldighet att meddela ett beslut inom två månader från det att en anmälan eller ansökan anlände till myndigheten. Beslutet kan således också fattas på kortare tid. Enligt gällande lag skall statsrådet inom två månader från anmälan besluta om koncessionen skall återkallas med anledning av den förändrade bestämmanderätten.

Om koncessionsmyndigheten inte anser att bestämmanderätten har förändrats, konstateras situationen i beslutet och koncessionen kvarstår som förut. I praktiken torde det vara ett undantag att fall där den faktiska bestämmanderätten inte har förändrats eller håller på att förändras förs till koncessionsmyndigheten.

Till paragrafen föreslås bli fogat ett nytt 4 mom., i vilket ingår bestämmelser om koncessionsmyndighetens möjligheter att godkänna en faktisk förändring i bestämmanderätten. En förändring kan konstateras genom en granskning av alla de omständigheter som enligt det ovanstående påverkar den faktiska bestämmanderätten. Föremål för granskning är således den helhet som består av ägarförhållanden, delägar- och andra avtal, bolagets bestämmelser, möjligheten att fatta beslut som gäller koncessionsenlig verksamhet samt andra motsvarande arrangemang.

Koncessionsmyndigheten beslutar om den

godkänner en förändring i den faktiska bestämmanderätten eller om den återkallar koncessionen. Det är således statsrådets allmänna sammanträde som har beslutanderätt i saken. Koncessionsmyndigheten kan godkänna förändringen endast, om det är uppenbart att villkoren för godkännande uppfylls. Tröskeln för godkännande är markerat hög i den föreslagna bestämmelsen. Beviljandet av programkoncessioner är enligt bestämmelserna en uppgift för statsrådets allmänna sammanträde och det finns inte skäl att urvattna denna bestämmanderätt genom att tillåta förändringar på lätta grunder. Om villkoret för uppenbar visshet inte uppfylls, skall koncessionen enligt förslaget återkallas.

I en situation då bestämmanderätten förändrats fattar koncessionsmyndigheten sitt beslut på basis av helhetsprövning. Koncessionsmyndigheten beslutar således från fall till fall, genom att utöva sin prövningsrätt om förändringen kan godkännas eller om det finns skäl att på nytt förklara koncessionen ledig att sökas. Vid prövningen används i det stora hela samma grunder som när en koncession beviljas. Detta framgår av den föreslagna 4 mom. 1 punkten. Enligt denna punkt kan koncessionsmyndigheten godkänna en förändring i den faktiska bestämmanderätten, om det är uppenbart att villkoren för beviljande av koncession enligt 10 § uppfylls.

Eftersom det i den föreslagna 4 mom. 1 punkten hänvisas till 10 §, skall koncessionsmyndigheten granska den helhet av programutbud som skulle uppstå om förändringen i bestämmanderätten godkändes. Uppmärksamhet skall även fästas vid att kommunikationen inte koncentreras på ett sätt som är ägnat att äventyra yttrandefriheten. När beslutet fattas kan man också bedöma hurdan helheten skulle bli, om koncessionen ledigförklarades på nytt.

Vid prövningen bör man i princip fästa uppmärksamhet vid de allmänna linjerna för programutbudet utan att mera detaljerat ingripa i den rätt som utövar av televisions- eller radioverksamhet har att bestämma om innehållet i sitt programutbud. Dessa omständigheter granskas också vid koncessionsprövningen.

Förutom det villkor som ingår i momentets 1 punkt skall också villkoret i 2 punkten upp-

fyllas för att koncessionsmyndigheten skall kunna godkänna en ändring av den faktiska bestämmanderätten. Enligt den föreslagna 2 punkten skall det vara uppenbart att verksamheten fortsätter i enlighet med koncessionsvillkoren.

Till paragrafen föreslås bli fogat ett nytt 5 mom. I momentet föreskrivs om återkallande av koncession när den faktiska bestämmanderätten förändras. Koncessionsmyndigheten skall enligt förslaget alltid återkalla en koncession, om inte villkoren för godkännande enligt 4 mom. uppfylls. Enligt gällande bestämmelse kan koncessionsmyndigheten återkalla en koncession när den faktiska bestämmanderätten förändras. Det föreslås således att bestämmelsen skärps så, att koncessionsmyndigheten alltid skall återkalla en koncession, om den inte godkänner förändringen.

I vissa situationer då koncessionen återkallas kan det vara nödvändigt att säkerställa att televisions- eller radioverksamheten fortgår utan avbrott tills en ny koncession har beviljats. I sådana här situationer kan koncessionsmyndigheten bestämma att beslutet om återkallande träder i kraft först efter en viss tid. Separat reglering för att hålla en koncession som skall återkallas i kraft anses således inte vara nödvändig.

Det föreslås att 6 mom. ändras så, att den motsvarar de andra ändrade momenten i paragrafen. Enligt det föreslagna 1 mom. förfaller en koncession, om den överförs. Därför föreslås att hänvisningen i momentet till den överföring som är förutsättningen för att en koncession skall återkallas ersätts med en hänvisning till den överföring som är förutsättningen för att en koncession skall förfalla. I övrigt motsvarar 6 mom. gällande 2 mom.

Paragrafens 7 mom. motsvarar gällande 3 mom.

14 §. *Hur koncession förfaller.* Det föreslås att regleringen av hur en koncession förfaller skall förtydligas. Villkoret för när en koncession förfaller skall fortfarande vara att verksamheten inte inletts inom sex månader från det att koncessionsperioden började. Likaså leder ett avbrott i verksamheten som är längre än 30 dygn till att koncessionen förfaller. I det föreslagna 14 § 1 mom. föreskrivs om i vilken utsträckning verksamheten skall ut-

övas för att koncessionen inte skall förfalla. Verksamheten skall stämma överens med koncessionen, liksom föreskrivs i gällande bestämmelse. Nominell verksamhet, t.ex. att bara sända en signal, är inte tillräcklig för att koncessionen skall förbli i kraft.

Enligt den föreslagna bestämmelsen skall verksamhet i enlighet med koncessionen utövas på alla de frekvenser och områden som koncessionen ger rätt till. Om verksamhetsutövaren alltså i en koncession har fått rätt att utöva verksamhet på flera frekvenser, skall denna inom sex månader inleda verksamhet på alla dessa. Verksamheten skall också vara kontinuerlig på alla dessa frekvenser. Ett avbrott som varar längre än 30 dygn på en av frekvenserna leder likaså till att koncessionen förfaller. Verksamhet skall på motsvarande vis utövas på alla de områden som definieras i koncessionen.

Till 1 mom. föreslås bli fogat en bestämmelse enligt vilken Kommunikationsverket på basis av sin utredning skall fastställa att en koncession förfallit. I praktiken har det visat sig vara nödvändigt att en myndighet fastställer att koncessionen förfallit. På så vis undviker man den situationen att det finns oanvända frekvenser även om de kunde förklaras lediga att sökas.

Kommunikationsverkets uppgift är att med stöd av 35 § i lagen om televisions- och radioverksamhet övervaka att lagen samt bestämmelser som utfärdats med stöd av den iakttas. Kommunikationsverket är således den myndighet som utreder om koncessionsenlig verksamhet har inletts eller om den fortgår utan avbrott. Det är naturligt att Kommunikationsverket även fastställer att en koncession förfallit när det konstaterar om villkoren uppfyllts. Villkoren för när en koncession förfaller föreskrivs direkt i lag och därför kan Kommunikationsverket inte använda sig av ändamålsenlighetsprövning i ärendet. Därför är det inte heller nödvändigt att ärenden som gäller när en konkurs förfaller behandlas vid statsrådets allmänna sammanträde.

Ändring i Kommunikationsverkets beslut kan sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen så som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Verksamhetsutövaren kan således få ärendet prövat av domstol,

om denna inte anser att villkoren för när en koncession förfaller uppfylls.

Till paragrafen föreslås bli fogat ett nytt 2 mom. Enligt gällande 1 mom. förfaller en koncession när villkoren uppfylls, om inte koncessionshavaren kan ange något särskilt vägande skäl som ansluter sig till verksamhetsbetingelserna och som godkänns av koncessionsmyndigheten. Det föreslås att bestämmelsens språkdräkt görs klarare. Enligt den föreslagna bestämmelsen kan koncessionsmyndigheten bevilja tillstånd att avvika från det som föreskrivs i 1 mom., om det finns ett särskilt vägande skäl i anslutning till verksamhetsbetingelserna för detta.

I det nya 2 mom. föreslås bli intaget en tidsgräns inom vilken undantagslov skall sökas. Koncessionshavaren skall ansöka om undantagslov innan den tid som föreskrivits som villkor för när en koncession förfaller har löpt ut. Ansökan till statsrådet skall alltså lämnas in innan det har gått sex månader från början av koncessionsperioden, om verksamheten inte ännu har inletts. Om verksamheten åter har avbrutits, kan undantagslov sökas innan avbrottet har varat 30 dygn. Efter dessa tidpunkter kan undantagslov inte längre sökas, utan Kommunikationsverket skall konstatera att koncessionen förfallit.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser. I 1 mom. ingår en normal bestämmelse om lagens ikraftträdande. Lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt efter det att den har antagits och blivit stadfäst, dock senast den 1 januari 2006.

I 2 mom. ingår in normal bestämmelse om möjligheten att vidta åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter innan lagen träder i kraft.

I det föreslagna 3 mom. föreskrivs om behandlingen av förvaltningsärenden som är anhängiga vid lagens ikraftträdande. På anhängiga förvaltningsärenden tillämpas de bestämmelser som gällde vid lagens ikraftträdande.

I det föreslagna 4 mom. föreskrivs om tillämpningen av bestämmelserna i 13 §. De föreslagna bestämmelserna tillämpas på sådana överföringar och förändringar i den faktiska bestämmanderätten som har skett efter lagens ikraftträdande. En skild övergångsbestämmelse anses för tydlighetens skull vara nöd-

vändig.

Paragrafens 5 mom. innehåller en övergångsbestämmelse som hänför sig till 14 § som gäller hur en koncession förfaller. Det föreslås att bestämmelserna i 14 § skall tillämpas på en koncession som är i kraft när lagen träder i kraft. Den tid som utgör förutsättningen för att en koncession skall förfalla räknas då tidigast från lagens ikraftträdande. Koncessionshavaren skall under denna sex månaders period ha möjlighet att ansöka om undantagslov enligt 14 § 3 mom. hos koncessionsmyndigheten. I vissa fall kan det å andra sidan vara nödvändigt att under denna tid föra en ansökan om ändring av koncessionen till statsrådet.

Övergångsbestämmelsen gäller också de fall där koncessionshavaren har beviljats koncession för flera områden och frekvenser. Om verksamheten inte har inletts på alla dessa frekvenser när lagen träder i kraft, börjar sex månaders perioden löpa från lagens ikraftträdande.

Övergångsbestämmelsen i 5 mom. är skäligen för koncessionshavarna, eftersom det i synnerhet med hänsyn till övriga aktörer är ändamålsenligt att säkerställa att det inte finns oanvända frekvenser eller koncessionsområden. Koncessionshavarna garanteras även en tillräckligt lång tid att ansöka om behövliga ändringar eller undantag i sina koncessioner.

2. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt efter det att den har antagits och blivit stadfäst, dock senast den 1 januari 2006.

3. Förhållande till grundlagen och lagstiftningsordning

Enligt 12 § 1 mom. i grundlagen har var och en yttrandefrihet. Till yttrandefriheten hör rätten att framföra, sprida och ta emot information, åsikter och andra meddelanden utan att någon i förväg hindrar detta. Närmare bestämmelser om yttrandefriheten utfärdas genom lag. Grundlagsutskottet har behandlat reglering som har betydelse för yttrandefriheten åtminstone i utlåtandena GrUU 23/1993 rd (lagen om Rundradion Ab), GrUU 19/1998 rd (lagen om televisions- och radio-

verksamhet), GrUU 54/2002 rd (lagen om domännamn) samt GrUU 61/2002 rd (ändring av lagstiftningen om kommunikationsmarknaden).

Yttrandefrihet tryggas i grundlagen för var och en som omfattas av finsk rättskipning oberoende av nationalitet. I fråga om tillämpningsområde täcker yttrandefriheten alla kommunikationstekniska metoder och uttrycksformer samt all slags information, åsikter och andra meddelanden oberoende av innehåll. Också kommunikationsmedlen och regleringen av dem omfattas av yttrandefrihet. Bestämmelsen om yttrandefrihet i grundlagen förbjuder en förhandsgranskning av innehållet i meddelanden och andra ingripanden i yttrandefriheten som innebär att lägga hinder i vägen på förhand. Bestämmelsen i grundlagen hindrar inte tillsyn i efterhand av hur yttrandefriheten använts med hjälp av straff- och skadeståndslagstiftningen, men den begränsar dock ingripanden i användningen av yttrandefriheten i efterhand.

Att televisions- och radioverksamhet är koncessionspliktig innebär en situation som avviker från förbudet mot förhandshinder i bestämmelsen om yttrandefrihet i regeringsformen. Det har dock ansetts vara möjligt att upprätthålla ett koncessionssystem i rundradioverksamheten, om nödvändigheten av att göra så kan motiveras på ett sätt som är godtagbart med tanke på yttrandefriheten. När riksdagens grundlagsutskott gav ett utlåtande om regeringens proposition med förslag till lagstiftning om televisions- och radioverksamhet 1998 (RP 34/1998 rd) fäste grundlagsutskottet uppmärksamhet i synnerhet vid att yttrandefriheten säkerställs. Enligt utlåtanden bör man med hjälp av koncessionssystemet trygga en jämn fördelning av de till

buds stående frekvenserna mellan dem som utövar televisions- och radioverksamhet och på så sätt skapa förutsättningar för en omfattande yttrandefrihet. Enligt utskottets uppfattning bör man i koncessionspolitiken också sträva efter att sörja för att programutbudet är mångsidigt och beakta behoven hos specialgrupper bland allmänheten.

Behovet av ett koncessionssystem för televisions- och radioverksamhet i markbundna masskommunikationsnät har i första hand motiverats med att frekvenser inte kan anvisas alla intresserade. Även om digitaliseringen av masskommunikationsnät kan väntas lösa detta problem åtminstone delvis, har den knappa tillgången på frekvenser i utlåtanden av riksdagens grundlagsutskott och kommunikationsutskott fortfarande ansetts utgöra en sådan teknisk begränsningsgrund på basis av vilken det är författningsrättsligt ändamålsenligt att upprätthålla ett koncessionssystem.

Koncessionsplikten hänför sig också till näringsfriheten i 18 § 1 mom. i grundlagen. Grundlagsutskottet har granskat förhållandet mellan koncessionssystemet inom kommunikationen och näringsfriheten bl.a. i sitt ovan nämnda utlåtande 61/2001 rd. Utskottet ansåg att koncessionsregleringen motsvarar den syn som grundlagsutskottet omfattat i praktiken, dvs. att viktiga och starka samhälleliga intressen kan tala för tillståndspflicht.

I propositionen föreslås inga nämnvärda förändringar i koncessionssystemet. Propositionen förändrar således inte systemets förhållande till näringsfriheten.

Lagförslagen kan på ovan nämnda grunder behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

Lag**om ändring av lagen om televisions- och radioverksamhet**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen av den 9 oktober 1998 om televisions- och radioverksamhet (744/1998) 11 § 4 mom. och
ändras 7 § 3 mom. samt 11 a och 12 §, 13 § och rubriken för den samt 14 §, sådana de lyder i lag 394/2003, som följer:

7 §

Rätt att utöva televisions- och radioverksamhet

Koncession för utövande av televisions- eller radioverksamhet i ett sådant digitalt markbundet masskommunikationsnät som avses i 2 § i kommunikationsmarknadslagen skall sökas hos Kommunikationsverket, om

- 1) verksamheten pågår högst tre månader, eller om
- 2) verksamheten per vecka pågår högst åtta timmar.

11 a §

Ändring av koncessionsbestämmelser

En koncession kan på ansökan av koncessionshavaren eller med dennes samtycke ändras under koncessionens giltighetstid. Koncessionen kan även i övrigt ändras under koncessionens giltighetstid, om detta är nödvändigt av en särskild orsak som beror på den tekniska utvecklingen eller en väsentlig förändring i verksamhetsbetingelserna för den koncessionsberoende verksamheten.

12 §

Giltighetstiden för koncessioner

Koncessionsmyndigheten kan bevilja koncession för televisions- eller radioverksamhet

för högst tio år.

Koncessionsmyndigheten kan med avvikelse från 1 mom. bevilja koncession för verksamhet som avses i 7 § 2 mom. och 3 mom. 1 punkten för högst tre månader. Med stöd av de bestämmelser som nämns i detta moment kan verksamhetsutövaren inte beviljas koncessioner för tre månaders perioder som följer omedelbart på varandra.

Koncessionsmyndigheten kan med avvikelse från 1 mom. bevilja koncession för verksamhet som avses i 7 § 3 mom. 2 punkten för högst ett år.

13 §

Överföring av koncession och ändring av faktisk bestämmanderätt

En koncession som har beviljats för televisions- eller radioverksamhet får inte överföras på någon annan. Koncessionen förfaller, om koncessionshavaren överför den på någon annan. Koncessionsmyndigheten skall genom sitt beslut fastställa att koncessionen förfallit.

Om den faktiska bestämmanderätten i förhållande till koncessionshavaren eller koncessionsenlig verksamhet förändras, kan koncessionsmyndigheten godkänna förändringen så som föreskrivs i 4 mom. eller återkalla koncessionen så som föreskrivs i 5 mom.

Anmälan om sådan överföring eller förändring som avses i 1 och 2 mom. skall omedelbart göras till koncessionsmyndigheten. Koncessionshavaren kan begära ett förhandsbeslut i ärendet. Koncessionsmyndig-

heten skall meddela ett beslut inom två månader från det att anmälan eller ansökan anlände till myndigheten.

Koncessionsmyndigheten kan godkänna en faktisk förändring av bestämmanderätten, om det är uppenbart, att

1) villkoren för beviljande av koncession enligt 10 § uppfylls, och

2) verksamheten fortgår i enlighet med koncessionsvillkoren.

Koncessionsmyndigheten skall i ett annat fall än i ett sådant som avses i 4 mom. återkalla koncessionen, om det konstateras att den faktiska bestämmanderätten förändrats.

Överföring av koncession inom en koncern mellan moderbolaget och ett dotterbolag som är helt i dess ägo betraktas inte som en sådan överföring av koncession som utgör förutsättning för att en koncession förfaller. Koncessionsmyndigheten skall omedelbart underrättas om en sådan överföring.

Om koncessionshavaren försätts i konkurs, upphör koncessionen omedelbart att gälla.

14 §

Hur koncession förfaller

En koncession som har beviljats för televisions- eller radioverksamhet förfaller, om sådan regelbunden verksamhet som koncessionen avser inte har inletts senast inom sex månader från början av koncessionsperioden eller om den regelbundna sändningsverk-

samheten har avbrutits för längre tid än 30 dygn. Verksamheten kan anses stämma överens med koncessionen endast, om den utövas på alla de frekvenser eller områden som koncessionen berättigar till. Kommunikationsverket skall på basis av sin utredning fastställa att en koncession förfallit.

Koncessionsmyndigheten kan bevilja tillstånd att avvika från 1 mom., om det för detta finns ett särskilt vägande skäl som ansluter sig till verksamhetsbetingelserna. Koncessionshavaren skall ansöka om undantagslov hos koncessionsmyndigheten före utgången av den tid som föreskrivits som förutsättning för att en koncession förfaller.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter få vidtas innan lagen träder i kraft.

På behandlingen av förvaltningsärenden som är anhängiga vid denna lags ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid lagens ikraftträdande.

Bestämmelserna i 13 § tillämpas på sådana överföringar och förändringar i den faktiska bestämmanderätten som sker efter lagens ikraftträdande.

På koncessioner som är i kraft när denna lag träder i kraft tillämpas bestämmelserna i 14 § om hur en koncession förfaller. Den tid som utgör förutsättning för att en koncession förfaller räknas då tidigast från lagens ikraftträdande.

Helsingfors den 10 juni 2005

Republikens President

TARJA HALONEN

Minister *Ulla-Maj Wideroos*

*Bilaga
Parallelltext*

Lag

om ändring av lagen om televisions- och radioverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen av den 9 oktober 1998 om televisions- och radioverksamhet (744/1998) 11 §
4 mom. och
ändras 7 § 3 mom. samt 11 a och 12 §, 13 § och rubriken för den samt 14 §, sådana de lyder
i lag 394/2003, som följer:

Gällande lydelse

7 §

*Rätt att utöva televisions- och radioverk-
samhet*

Koncession för utövande av televisions-
eller radioverksamhet i ett sådant digitalt
markbundet masskommunikationsnät som
avses i 2 § i kommunikationsmarknadslagen
skall sökas hos Kommunikationsverket, om
1) verksamheten pågår högst tre månader,
eller om
2) verksamheten per vecka pågår högst
fyra timmar.

11 §

Koncessionsbestämmelser

*Bestämmelser om koncessionsavgifter finns
i lagen om statens televisions- och radio-
fond*

11 a §

Ändring av koncessionsbestämmelser

En koncession kan på ansökan av konces-
sionshavaren eller med dennes samtycke
och även i övrigt ändras under koncessio-
nens giltighetstid, om detta är nödvändigt

Föreslagen lydelse

7 §

*Rätt att utöva televisions- och radioverk-
samhet*

Koncession för utövande av televisions-
eller radioverksamhet i ett sådant digitalt
markbundet masskommunikationsnät som
avses i 2 § i kommunikationsmarknadsla-
gen skall sökas hos Kommunikationsverket,
om
1) verksamheten pågår högst tre månader,
eller om
2) verksamheten per vecka pågår högst
åtta timmar.

11 §

Koncessionsbestämmelser

upphävs

11 a §

Ändring av koncessionsbestämmelser

En koncession kan på ansökan av konces-
sionshavaren eller med dennes samtycke
ändras under koncessionens giltighetstid.
Koncessionen kan även i övrigt ändras un-

av en särskild orsak som beror på den tekniska utvecklingen eller en väsentlig förändring i verksamhetsbetingelserna för den koncessionsberoende verksamheten.

12 §

Giltighetstiden för koncessioner

Koncession för televisions- eller radioverksamhet kan beviljas för högst tio år. Koncession för verksamhet som avses i 7 § 2 mom. och 3 mom. 1 punkten kan dock beviljas för högst tre månader och för verksamhet som avses i 3 mom. 2 punkten för högst ett år i sänder.

13 §

Överföring av koncession

En koncession som har beviljats för televisions- eller radioverksamhet får inte överföras på någon annan. Statsrådet kan återkalla en koncession, om den faktiska bestämmanderätten i förhållande till koncessionshavaren förändras. Anmälan om förändrad bestämmanderätt skall omedelbart göras till koncessionsmyndigheten. Statsrådet skall fatta beslut om återkallande inom två månader efter anmälan.

der koncessionens giltighetstid, om detta är nödvändigt av en särskild orsak som beror på den tekniska utvecklingen eller en väsentlig förändring i verksamhetsbetingelserna för den koncessionsberoende verksamheten

12 §

Giltighetstiden för koncessioner

Koncessionsmyndigheten kan bevilja koncession för televisions- eller radioverksamhet för högst tio år.

Koncessionsmyndigheten kan med avvikelse från 1 mom. bevilja koncession för verksamhet som avses i 7 § 2 mom. och 3 mom. 1 punkten för högst tre månader. Med stöd av de bestämmelser som nämns i detta moment kan verksamhetsutövaren inte beviljas koncessioner för tre månaders perioder som följer omedelbart på varandra.

Koncessionsmyndigheten kan med avvikelse från 1 mom. bevilja koncession för verksamhet som avses i 7 § 3 mom. 2 punkten för högst ett år.

13 §

Överföring av koncession och ändring av faktisk bestämmanderätt

En koncession som har beviljats för televisions- eller radioverksamhet får inte överföras på någon annan. *Koncessionen förfaller, om koncessionshavaren överför den på någon annan. Koncessionsmyndigheten skall genom sitt beslut fastställa att koncessionen förfallit.*

Om den faktiska bestämmanderätten i förhållande till koncessionshavaren eller koncessionsenlig verksamhet förändras, kan koncessionsmyndigheten godkänna förändringen så som föreskrivs i 4 mom. eller återkalla koncessionen så som föreskrivs i 5 mom.

Anmälan om sådan överföring eller förändring som avses i 1 och 2 mom. skall

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Överföring av koncession inom en koncern mellan moderbolaget och ett dotterbolag som är helt i dess ägo betraktas inte som en sådan överföring av koncession som utgör förutsättning för återkallande. Koncessionsmyndigheten skall omedelbart underrättas om en sådan överföring.

Om koncessionshavaren försätts i konkurs, upphör koncessionen omedelbart att gälla.

14 §

Hur koncession förfaller

En koncession som har beviljats för televisions- eller radioverksamhet förfaller, om sådan regelbunden verksamhet som koncessionen avser inte har inletts senast inom sex månader från början av koncessionsperioden eller om den regelbundna sändningsverksamheten har avbrutits för längre tid än 30 dygn och det inte är möjligt att för detta ange något särskilt vägande skäl som ansluter sig till verksamhetsbetingelserna och som godkänns av koncessionsmyndigheten.

omedelbart göras till koncessionsmyndigheten. Koncessionshavaren kan begära ett förhandsbeslut i ärendet. Koncessionsmyndigheten skall meddela ett beslut inom två månader från det att anmälan eller ansökan anlände till myndigheten.

Koncessionsmyndigheten kan godkänna en faktisk förändring av bestämmanderätten, om det är uppenbart, att

1) villkoren för beviljande av koncession enligt 10 § uppfylls, och

2) verksamheten fortgår i enlighet med koncessionsvillkoren.

Koncessionsmyndigheten skall i ett annat fall än i ett sådant som avses i 4 mom. återkalla koncessionen, om det konstateras att den faktiska bestämmanderätten förändrats.

Överföring av koncession inom en koncern mellan moderbolaget och ett dotterbolag som är helt i dess ägo betraktas inte som en sådan överföring av koncession som utgör förutsättning för att en koncession förfaller. Koncessionsmyndigheten skall omedelbart underrättas om en sådan överföring.

Om koncessionshavaren försätts i konkurs, upphör koncessionen omedelbart att gälla.

14 §

Hur koncession förfaller

En koncession som har beviljats för televisions- eller radioverksamhet förfaller, om sådan regelbunden verksamhet som koncessionen avser inte har inletts senast inom sex månader från början av koncessionsperioden eller om den regelbundna sändningsverksamheten har avbrutits för längre tid än 30 dygn. Verksamheten kan anses stämma överens med koncessionen endast, om den utövas på alla de frekvenser eller områden som koncessionen berättigar till. Kommunikationsverket skall på basis av sin utredning fastställa att en koncession förfallit.

Koncessionsmyndigheten kan bevilja tillstånd att avvika från 1 mom., om det för detta finns ett särskilt vägande skäl som ansluter sig till verksamhetsbetingelserna. Koncessionshavaren skall ansöka om un-

dantagslov hos koncessionsmyndigheten före utgången av den tid som föreskrivits som förutsättning för att en koncession förfaller.

Denna lag träder i kraft den 20.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter få vidtas innan lagen träder i kraft.

På behandlingen av förvaltningsärenden som är anhängiga vid denna lags ikraftträdande tillämpas de bestämmelser som gällde vid lagens ikraftträdande.

Bestämmelserna i 13 § tillämpas på sådana överföringar och förändringar i den faktiska bestämmanderätten som sker efter lagens ikraftträdande.

På koncessioner som är i kraft när denna lag träder i kraft tillämpas bestämmelserna i 14 § om hur en koncession förfaller. Den tid som utgör förutsättning för att en koncession förfaller räknas då tidigast från lagens ikraftträdande.
